

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
1.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2024/960
Toplantı Tarihi/Sayısı : 4.7.2024/43
Karar Numarası : 2024/622
Başvuran : A. S.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : -
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, başvuran hakkında adil yargılama yapılmadığı iddiasına ilişkindir.

II. İDDİA VE TALEP

2. Başvuran; Adana 37. Asliye Ceza Mahkemesinde görülen davada müşteki olarak yer alan L. M.'nin karakola hukuka aykırı bir şekilde elde edilmiş ve eksik delileri disk vasıtası ile sunduğunu, kendisinin L. M.'yi hiç tanımadığını ve adı geçenle hiç iletişime geçmediğini, L. M.'nin başvuranın erkek arkadaşı ile olan yazışmalarını ve ses kayıtlarını izinsiz ve bilgisi dışında G. S. B.'den alarak eski eşine ulaştırdığını ve eski eşini kendisine karşı kışkırttığını, bunun üzerine eski eşinin kendisine olan maddi desteğini çektiğini, bu sebeple maddi ve manevi olarak mağdur olduğunu, L. M. ile iletişime geçmeye çalıştığında kendisini tehdit ettiğini ve ona şantaj yaptığını, Şehit Bayram Rüştü Karakolu'nda görev yapan polis memurları tarafından rızası olmadan götürüldüğünü ve avukatı yanında bulunmaksızın baskı altında ifadesinin alındığını, ifade alma işlemini gerçekleştiren polis memuruna L. M.'nin sunduğu delillerin tahrip edilmemiş hallerini içeren cd'yi teslim ettiğini, cd içerisinde L. M.'nin başvurana isnat ettiği eylemlerin tahrik altında oluştuğunu gösteren deliller olduğunu ve eski eşi Ö. A.'nın tanık olarak dinlenmesi talebinde bulunduğunu, fakat sadece L. M.'nin sunduğu cd'nin tutanak altına alındığını, Karakoldan bilgi almak istediğinde kendisine dosyayı göremeyeceğinin söylendiğini, L. M. ve G. S. B. hakkında suç duyurusunda bulunduğunu, süreç içerisinde avukatlık hizmetinden yararlanmak adına bir avukat ile sözleşme yaptığını, ancak sonrasında ilgili avukatın sorumsuz ve ilgisiz davranması nedeniyle avukatı görevinden azlettiğini, L. M. ve G. S. B. hakkında yaptığı suç duyurusunun kovuşturmaya yer olmadığı kararı ile sonuçlandığını, ilgili dosyaya bakan Cumhuriyet savcısının L. M. ve G. S. B.'yi ifade vermeye çağırdığını, savcının talimatına rağmen memurların sistemde görünmediği için savcının talimatını yerine getirmediklerini kendine bildirdiklerini, yukarıda belirtilen kişiler hakkında ikinci bir suç duyurusunda bulunduğunu, dosyaya bakan savcının tanık dinleme talebine bakmadan dosyayı uzlaştırma bürosuna gönderdiğini, baskı altında verdiği ifadeye dayanılarak iddianame düzenlendiğini, sunduğu deliller gözetilmediği için dosyada sanık olarak yer aldığını, 16/12/2023 ve

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu:

25/1/2024 tarihleri arasında yurtdışında olduğu için yapmış olduğu ikinci suç duyurusu hakkındaki kovuşturmayaya yer olmadığı yönündeki kararın kendisine ulaşmadığını ve bu nedenle karara itiraz edemediğini, tebligatın nüshalarının eski eşi Ö. A.'ya, azlettiği vekiline ve mahalle muhtarına bırakıldığını, azlettiği avukatın tebligat konusunda kendisini haberdar etmediğini, suç duyurusuna ilişkin dosyanın gerekli incelemeler yapılmadan bilinçli olarak kovuşturmayaya yer olmadığı kararı ile sonuçlandırıldığını, 37. Asliye Mahkemesi kaleminin tebligatı elden vererek itiraz için gerekli olan sürenin yenilenmesini sağladığını, itiraz sonucunda da sunduğu delillerin dikkate alınmadığını ve bilirkişiye gönderilmediğini, başvuran yurt dışında olduğu için yaptığı suç duyurularının hukuka aykırı bir şekilde kovuşturmayaya yer olmadığı kararı ile sonuçlandırıldığını, 16/1/2024 tarihli gerekçeli kararda Mahkemenin beyanlarını dikkate almadığını, Mahkemenin gerekçeli kararına yaptığı itiraz sonucunda davanın 9/9/2024 tarihinde duruşmalı olarak görülmesine karar verildiği, 19/2/2024 tarihinde gerçekleştirilen itiraza rağmen delillerinin bilirkişiye gönderilmediğini ve kendisi ile tanıkların ifadelerinin alınmadığını, savcının yanlı bir tutum sergilediğini, gerekçeli kararda sadece karşı tarafın beyanlarının dikkate alındığını ve bu durumun gerekçesinin kararda belirtilmediğini, yukarıda belirtilen sebeple haklarının çiğnendiğini, L. M.'nin karakol, savcı, bilirkişi, Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü (PTT) ile arasında bir bağ olduğunu ve bu kişiler tarafından korunduğunu iddia etmekte; sunduğu delillerin incelenerek adil bir yargılama yapılmasını talep etmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Yargı Yetkisi" başlıklı 9'uncu maddesi şöyledir:

"Yargı yetkisi, Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılır."

4. Anayasa'nın "Mahkemelerin Bağımsızlığı" başlıklı 138'inci maddesinin ilgili bölümü şöyledir:

"(1) Hakimler, görevlerinde bağımsızdırlar; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdani kanaatlerine göre hüküm verirler.

(2) Hiçbir organ, makam, merci veya kişi, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hakimlere emir ve talimat veremez; genelge gönderemez; tavsiye ve telkinde bulunamaz."

5. 20/4/2016 tarihli ve 29690 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan tarihli 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "Amaç ve kapsam" başlıklı 1'inci maddesi şöyledir:

"Bu Kanunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişileri eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek ve bu konuda ulusal önleme mekanizması görevini yerine getirmek üzere Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun kurulması, teşkilat, görev ve yetkilerine ilişkin esasların düzenlenmesidir."

6. 6701 sayılı Kanun'un "Kurumun görevleri" başlıklı 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının ilgili bentleri şöyledir:

"(1) Kurumun görev ve yetkileri şunlardır... f) İnsan hakları ihlallerini resen incelemek araştırmak karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek; g) Ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek;..."

7. 6701 sayılı Kanun'un "Başvurular" başlıklı 17'nci maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"(...)

(4) Yasama ve yargı yetkilerinin kullanılmasına ilişkin işlemler, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu kararları ile Anayasanın yargı denetimi dışında bıraktığı işlemler başvurunun konusu olamaz.

(...)"

8. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "Ön inceleme yapılması" başlıklı 48'inci maddesi şöyledir:

"(1) Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; a) Kurumun görev alanına girip girmediği, ... ç) Yargı organlarında görülmekte olan veya yargı organlarınca karara bağlanmış uyuşmazlıklara ilişkin olup olmadığı, yönlerinden incelenir."

9. Mezkûr Yönetmelik'in "Başvuru konusu teşkil etmeyecek işlem ve kararlar" başlıklı 40'inci maddesi şöyledir:

"(1) Yasama ve yargı yetkilerinin kullanılmasına ilişkin işlemler, Hâkimler ve Savcılar Kurulu kararları ile Anayasanın yargı denetimi dışında bıraktığı işlemler başvurunun konusu olamaz."

10. Ayrıca Yönetmelik'in "Gerekçeli kabul edilmezlik kararı" başlıklı 67'nci maddesi şöyledir:

"(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir."

(2) Ön inceleme aşamasında incelenebilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48'inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığını anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir."

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

11. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

12. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişileri ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

13. Bununla birlikte başvuru, başvuran hakkında adil yargılama yapılmadığı iddiasıyla konu ile ilgili delillerin değerlendirilmesi ve mağduriyetin giderilmesi talebine ilişkindir.

14. Anayasa'nın 9'uncu ve 138'inci maddelerinde; yargı yetkisinin münhasıran mahkemelerin uhdesinde olduğu ve bu yetkinin kullanılmasıyla ilgili hiçbir organ, makam, merci veya kişinin mahkemelere ve hakimlere emir ve talimat veremeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı hükme bağlanmıştır.

15. 6701 sayılı Kanun'un 17'nci maddesinde, yargı yetkisinin kullanılmasına ilişkin işlemlerin başvuru konusu olamayacağı, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 40'inci maddesinde ise yargı yetkisinin kullanılmasına ilişkin işlemler ile yargı organlarında görülmekte olan uyuşmazlıkların Kurumun görev alanına girmeyeceği düzenlenmiştir.

16. Başvuranın talebi yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ile birlikte değerlendirildiğinde, talebin yargı yetkisinin kullanılmasına ilişkin olduğu, yargılama yapma görevinin münhasıran mahkemelere ait olduğu, 6701 sayılı Kanun'un 17'nci maddesinin dördüncü fıkrası ve Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 40'ıncı maddesi gereği başvuru konusu teşkil etmeyecek işlemler arasında yer alan başvurunun inceleme şartlarını taşımadığı ve bu sebeple kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,

B. Kararın başvurana tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine

başvurulabileceğine,

4/7/2024 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Aışan TİRYAKİ
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK
Üye

e-imzalıdır

İsmail AYAZ
Üye

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ
Üye

e-imzalıdır

Saffet BALIN
Üye